Crna Gora
Vlada Crne Gore
Uprava za antikorupcijsku inicijativu

PLAN INTEGRITETA

Podgorica, maj 2010. godine

PLAN INTEGRITETA

Pojam

Član 1

Plan integriteta je skup mjera pravne i praktične prirode kojima se sprječavaju i otklanjaju mogućnosti za nastanak i razvoj korupcije.

Sadržaj

Član 2

Plan integriteta Uprave za antikorupcijsku inicijativu (u daljem tekstu: UAI) sastoji se od: predstavljanja osnovnih radnih procesa, koji su prepoznati kao podložni riziku od korupcije; definisanja rizika od korupcije u odnosu na određeni radni proces; prepoznavanja radnih mjesta koja mogu biti podložna korupciji u okviru pomenutih rizičnih radnih procesa; postojećih mjera kontrole; ocjene nakon uspostavljanja mjera kontrole, predloženih ili preduzetih akcija smanjenja rizika; određenja odgovorne osobe za praćenje sprovođenja predloženih mjera, kao i utvrđivanja napredka u odnosu na primjenu predloženih mjera i status rizika.

Pored Plan integriteta UAI, sastavni dio čine i tabelarni prikaz aktivnosti na sprovođenju plana integriteta, kao i registar rizika od korupcije.

Cilj

Član 3

Princip integriteta, konkretizovan kroz plan, za cilj ima dalji razvoj profesionalne, nepristrasne i etične javne uprave. Njegovo sprovođenje za rezultat ima ponašanje institucija i službenika koji obavljaju povjerene im poslove pošteno, nezavisno, nepristrasno, transparentno, u skladu sa propisima i moralnim vrijednostima.

Identifikacijom procesa i radnih mjesta rizičnih u pogledu korupcije, pregledom mjera koje već postoje kao i predlaganjem mjera koje te rizike trebalo da umanje ili otkolone, stvaraju se uslovi da se rizici na vrijeme prepoznaju i otklone.

Plan integriteta UAI temelji se na identifikaciji mogućih rizičnih radnih mjesta ili procesa na korupciju u UAI, koji su predstavljeni u tabeli.

Sprovođenje i kontrola

Član 4

Praćenje sprovođenja predloženih mjera i njihovog učinka vršiće odgovorna osoba, šef opštih poslova i finansija, putem podnošenja izvještaja o ostvarivanju plana integriteta direktoru UAI.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana podnosi se do 15. jula, odnosno do 15. januara za period od proteklih šest mijeseci.

Stupanje na snagu

Član 5

Plan integriteta UAI stupa na snagu danom potpisivanja od strane direktora.

Broj, 01-379-1/10

Podgorica, 20. maj 2010. godine

D I R E K T O R

dr Vesna Ratković

REGISTAR RIZIKA OD KORUPCIJE

LEGENDA TERMINA I SIMBOLA

Ukupna procjena rizika od korupcije

●/V Visok rizik – Korupcija je već prisutna u ovom procesu ili je vrlo vjerovatno da će se pojaviti

●/S Srednji rizik – Pojava korupcije u ovom procesu je moguća, ali se mjerama kontrole upravlja tim rizikom

●/N Nizak rizik – Mala je vjerovatnoća da će biti korupcije u ovom procesu, zbog postojećih mjera kontrole

Ocjena:

Ocjene su od 1 do 16, tako da ocjena 1 predstavlja »najmanju vjerovatnoću« pojave korupcije sa »veoma malim« uticajem, dok ocjena 16 znači »skoro sigurnu« pojavu korupcije sa »veoma velikim« uticajem.

Napredak stanja od prethodne provjere

↔ Bez promjena
↑ Povećan rizik
↓ Smanjen rizik

Datum provjere:

Provjeru izvršio-la:

OSNOVNI PROCESI	DEFINICIJA RIZIKA OD KORUPCIJE	RADNA MJESTA KOJA MOGU BITI PODLOŽNA KORUPCIJI	POSTOJEĆE MJERE KONTROLE	Ocjena **nakon** uspostavljanja mjere kontrole	PREDLOŽENE AKCIJE ILI PREDUZETE AKCIJE ZA SMANJENJE RIZIKA	ODGOVORNA OSOBA	NAPREDAK OD POSLJEDNJE PROVJERE	STATUS RIZIKA
Nabavka robe i usluga	Postoji rizik od podmićivanja u cilju dodjele ugovora određenoj osobi ili kompaniji.	Osobe u UAI zadužene za pripremu tenderske dokumentacije i izbor najboljeg ponuđača	Zakon o javnim nabavkama Komisija za kontrolu postupka javnih nabavki Etički kodeks Interni i opšti akti UAI Interni i opšti akti UAI Obuka i savjetovanje na temu integriteta Provjera da li se kandidat nalazi u kaznenoj evidenciji (prilikom zapošljavanja)	8	Jasna organizaciona struktura sa jasno određenim dužnostima i odgovornostima Obuka rukovodilaca UAI za unaprijeđenje vještina nadzora, upravljanja i liderstva Razmotriti sistem nagrađivanja/dodjele bonusa zaposlenima Dalje obuke o postupku javnih nabavki Strožije sankcije, disciplinski postupak i objavljivanje prekršaja i počinilaca Kontinuirana obuka i podizanje svijesti o značaju integriteta i etičkih normi Poboljšana Komunikaciona strategija	Direktor UAI Šef opštih poslova i finansija Šef opštih poslova i finansija Šef opštih poslova i finansija Director UAI Šef opštih poslova i finansija Pomoćnik direktora	↔	●

OSNOVNI PROCESI	DEFINICIJA RIZIKA OD KORUPCIJE	RADNA MJESTA KOJA MOGU BITI PODLOŽNA KORUPCIJI	POSTOJEĆE MJERE KONTROLE	Ocjena **nakon** uspostavljanja mjere kontrole	PREDLOŽENE AKCIJE ILI PREDUZETE AKCIJE ZA SMANJENJE RIZIKA	ODGOVORNA OSOBA	NAPREDAK OD POSLJEDNJE PROVJERE	STATUS RIZIKA
Zapošljavanje u UAI	Postoji rizik od nepotizma u procesu zapošljavanja	Direktor UAI Pomoćnik direktora Šef opštih poslova i finansija Rukovodilac Odjeljenja za međunarodnu saradnju	Postupak zapošljavanja I testiranja (do donošenja odluke o izboru kandidata) sprovodi UZK Postojeći pisani propisi Oglasi i konkursi za sva radna mjesta su javni Opis radnog mjesta (Akt o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta) Transparentni kriterijumi Mogućnost ulaganja žalbe	8	Uvesti postupak izbora kandidata na osnovu stručnosti Uspostaviti kadrovsku jedinicu sa stručnim licem (psihologom) Obezbjediti detaljniji opis svakog radnog mjesta Obuka za članove Komisije za prijem kandidata	Šef opštih poslova i finansija Šef opštih poslova i finansija Šef opštih poslova i finansija Šef opštih poslova i finansija	↔	●

OSNOVNI PROCESI	DEFINICIJA RIZIKA OD KORUPCIJE	RADNA MJESTA KOJA MOGU BITI PODLOŽNA KORUPCIJI	POSTOJEĆE MJERE KONTROLE	Ocjena **nakon** uspostavljanja mjere kontrole	PREDLOŽENE AKCIJE ILI PREDUZETE AKCIJE ZA SMANJENJE RIZIKA	ODGOVORNA OSOBA	NAPREDAK OD POSLJEDNJE PROVJERE	STATUS RIZIKA
Komunikacija antikorupcijskih politika i rezultata	Neizvršavanje radne obaveze	Bilo koji zaposleni UAI	Zakon o državnim služben. i namješten. Etički kodeks Disciplinski postupak Interni i opšti akti UAI Obuka i savjetovanje o značaju integriteta Organizacijski radni planovi sa jasno određenim dužnostima svakog od zaposlenih Mjesečni sastanci sa zaposlenima	8	Kvartalni planovi rada za svakog zaposlenog	Pomoćnik direktora	↔	●

O BRAZLOŽENJE

Intergritet je riječ latinskog porijekla (*integritas*) i znači potpunost, poštenost, čistost, usklađenost ili suprotno od potkupljivost i korupcija. Normativno uređenje ovog principa podrazumijeva način ponašanja institucija i službenika koji obavljaju povjerene im poslove pošteno, nezavisno, nepristrasno, transparentno, u skladu sa propisima i moralnim vrijednostima.

Crna Gora je u velikom stepenu izgradila i harmonizovala sa međunarodnim standardima zakonski antikorupcijskih okvir. Međutim, pitanje regulisanja odredbi koje se odnose na primjenu principa integriteta u javnoj upravi tek predstoji da bude ispunjeno.

Rezultati primjene ovog principa su povećanje transparentnosti rada subjekata javnog sektora, odgovornost svakog pojedinog zaposlenog, a samim tim i povjerenje javnosti u njihov rad. Planovi integriteta i njihovo sprovođenje kao krajnji cilj imaju dalji razvoj profesionalne, nepristrasne i etične javne uprave.

Zakonsko regulisanje principa integriteta u crnogorski pravni sistem planirano je za ovu godinu i proizilazi iz brojnih međunarodnih dokumenata, kao što su: Konvencija UN protiv korupcije, Rezolucija Komiteta ministara (97) 24 o XX vodećih principa za borbu protiv korupcije i Ministarske Deklaracije o X zajedničkih mjera za suzbijanje korupcije u Jugoistočnoj Evropi. Takođe, preporuke Grupe zemalja Savjeta Evrope za borbu protiv korupcije (GRECO) najvećim dijelom odnose se na transparentan i odgovoran rad državne uprave.

Novine koje će donijeti normiranje principa integriteta su brojne. U prvom redu, sprovodiće se analize i identifikovaće se radna mjesta i procedure koje su izložene riziku od korupcije ili zloupotrebe ovlašćenja. U drugoj fazi, utvrdiće se kontrolne mjere čijim sprovođenjem će se pospješiti integritet državnih organa i ujedno smanjiti rizik od korupcije. Planove integriteta treba da donesu državni organi, organi lokalne samouprave, javne službe i javna preduzeća. Uprava za antikorupcijsku inicijativu (UAI) će svim subjektima javnog sektora pružiti podršku u ovom procesu i vršiti obuku lica odgovornih za donošenje i sprovođenje ovih planova. Iskustva zemalja regiona, npr. Republike Slovenije i Komisije za sprječavanje korupcije koja u svom zakonu ima regulisan ovaj princip koji sa uspjehom primjenjuje, pokazuju da je njegovo sprovođenje uslov za efikasno i profesionalno funkcionisanje javnog sektora.

Iako princip integriteta u Crnoj Gori nije još uvijek zakonski regulisan, planovi integriteta su donijeti kod Uprave carina, kao i kod Poreske uprave. Tako Uprava carina primjenjuje ovaj institut i sprovodi Projekat razvoja integriteta u carinskoj službi Crne Gore koji se sastoji iz tri faze: Samoprocjenjivanje integriteta, Izrade akcionog plana i Evaluacije, čiji je koordinator Odjeljenje za unutrašnju kontrolu.

Poučeni iskustvom Uprave carina i od skoro Poreske uprave, kao i, preporukama međunarodnih dokumeneta i iskustvima eksperata IPA 2007 projekta, UAI je kreirala svoj plan integriteta koji je predstavila na okruglom stolu koji je bio posvećen promovisanju principa integriteta, a održan je 12. marta 2010. godine.

S obzirom da je plan integriteta UAI donijet prije zakonskog regulisanja ovog principa, UAI će svoj plan uskladiti sa zakonskim normama kada one budu usvojene.

Plan je urađen uz konsultovanje svih zaposlenih u UAI i legenda termina i simbola data je na početku dokumenta.

Plan integriteta UAI sastoji se od rubrika predstavljenih u tabeli uz praćenje sprovođenja predloženih mjera i njihovog učinka od strane odgovorne osobe, svakih šest mjeseci.

Plan se temelji na identifikaciji mogućih rizičnih radnih mjesta ili procesa na korupciju u UAI, koji su predstavljeni u tabeli kako bi se njihovom identifikacijom, pregledom mjera koje već postoje kao i predlaganjem mjera koje bi te rizike trebalo da umanje ili otkolone, stvarila sredina u kojoj će ovakvi rizici na vrijeme biti prepoznati i otklonjeni.

Kako je navedeno, izvještavanje o sprovođenju predloženih mjera vršit će se svakih šest mjeseci. Praćenje sprovođenja predloženih mjera i njihovog učinka vršiće odgovorna osoba, tj. šef opštih poslova i financija u UAI. Ocjenu u tabeli mora pratiti tekstualno obrazloženje koje će sadržati osnov za navedenu ocjenu i stanje rizika, sa prijedlogom eventualnih daljih mjera ukoliko napredak stanja pokaže da nije bilo promjena u pogledu rizika ili da se radi o povećanom riziku.